

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEGO SYSTEMU PORĘCZENIOWEGO

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Agenda

- Potencjał, współpraca i doświadczenia obu środowisk
- Wnioski i rekomendacje ws. przyszłości systemu poręczeniowego w Polsce

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

POTENCJAŁ, WSPÓŁPRACA I DOŚWIADCZENIA OBU ŚRODOWISK

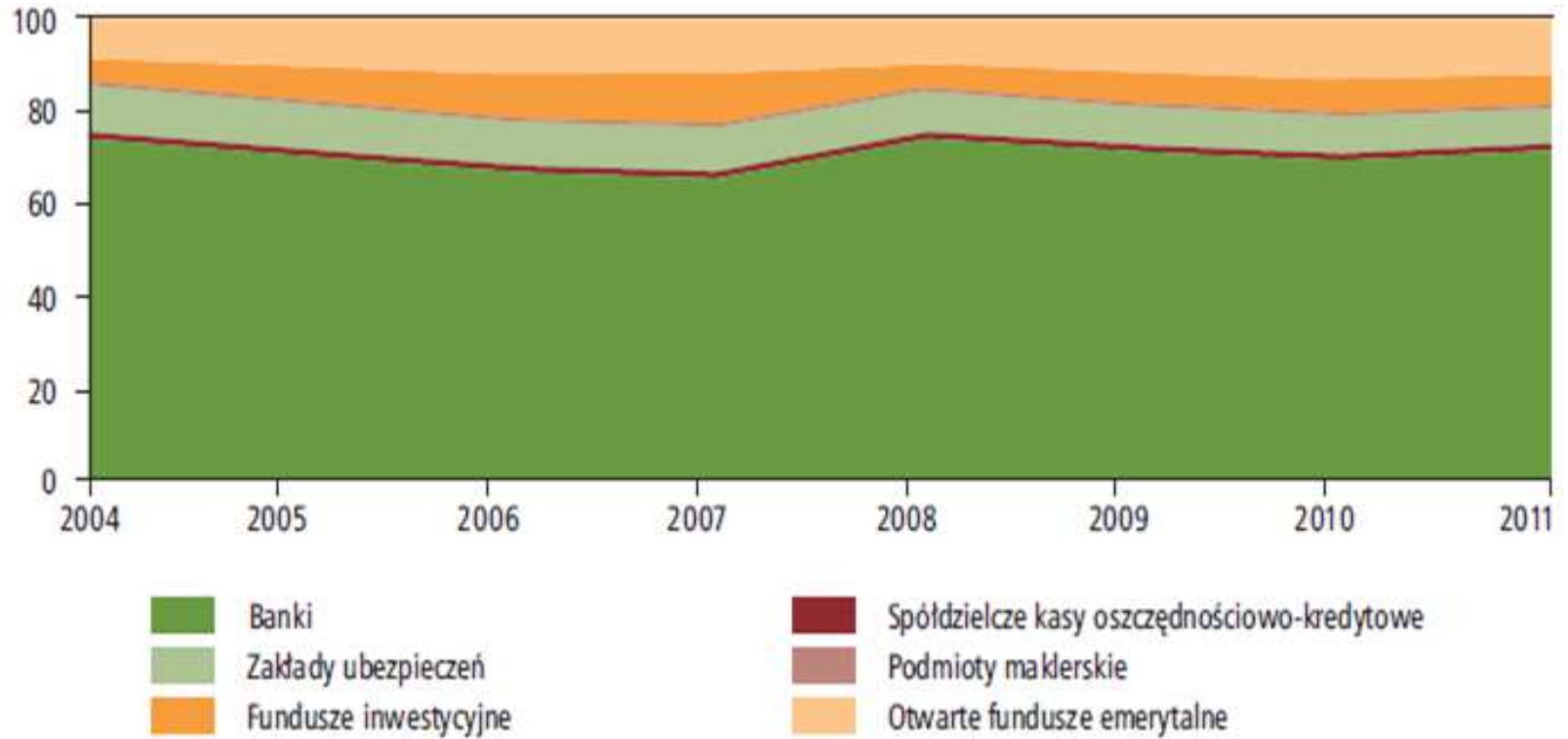
ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

STRUKTURA SYSTEMU FINANSOWEGO W POLSCE W %

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

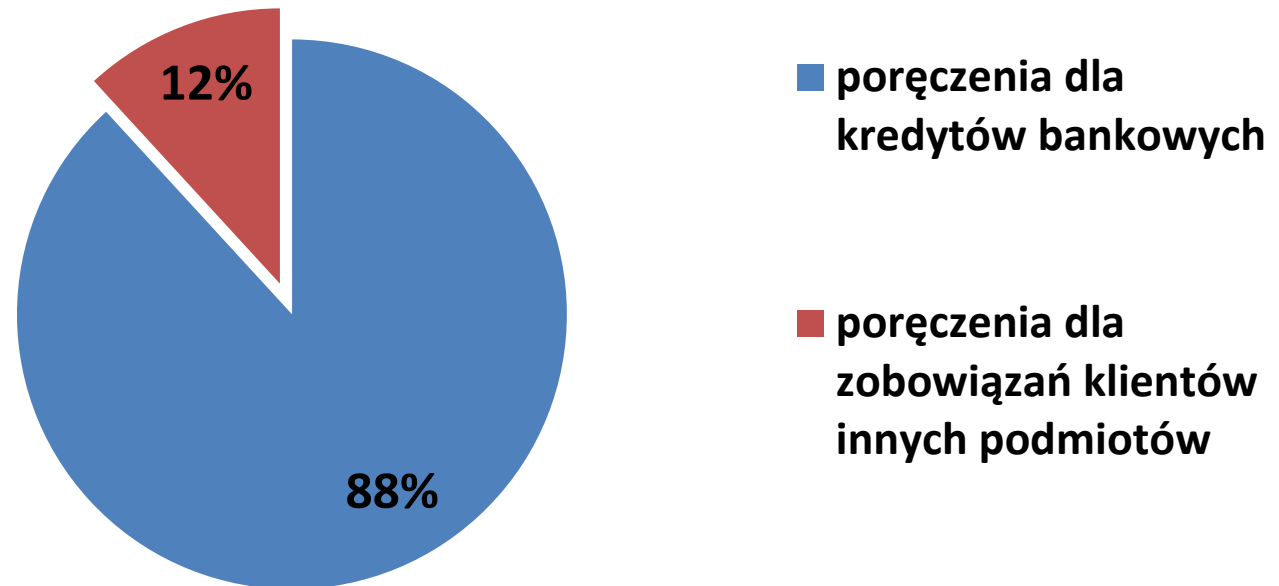
SEKTOR BANKOWY W POLSCE

- *>10 mln szt. kredytów rocznie*
- ***277 mld kredytu dla firm, w tym 163 mld dla MŚP (koniec 2013)***
- *>40 mld finansowania bankowego dla projektów unijnych 2007-2013*
- *642 banków komercyjnych i spółdzielczych + 1 bank państwowy*
- *W tym 576 banków lokalnych, istniejących i finansujących rozwój lokalny i regionalny, często od ponad 100 lat.*
- *Sektor bezpieczny i nadzorowany przez niezależny organ państwowy (KNF)*
- *14.000 placówek- infrastruktura dystrybucyjna blisko beneficjenta*
- *W tym 4000 placówek bs w najmniejszych miejscowościach*
- *170.000 pracowników, w tym 5.000 przygotowanych do obsługi środków UE*
- *Specjalne biura ds. obsługi funduszy UE*
- *Doświadczenie 15 lat w obsłudze środków UE wszystkich polityk wspólnotowych*
- *Najlepiej przygotowane podmioty do profesjonalnego wdrożenia instrumentów zwrotnych (IF)*
- *Dostęp do finansowania bankowego poprawia się (v. Doing Business 2013), ale pożądany stymulator dla nadania dynamiki*

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

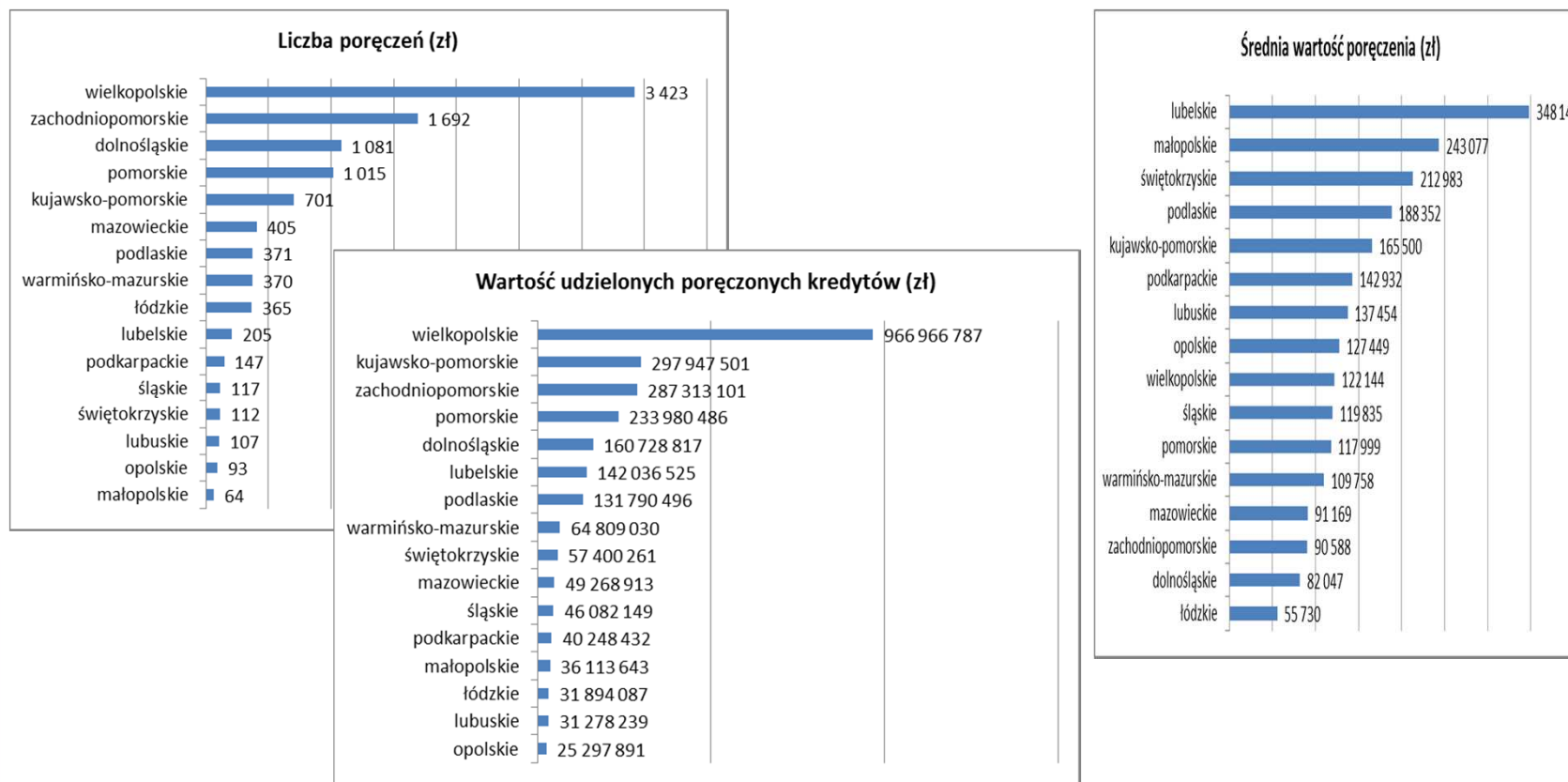
BANKI FUNDAMENTALNYM PARTNEREM FPK

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

NIE WSZYSTKIE FPK DZIAŁAJĄ EFEKTYWNI

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

NIE WSZYSTKIE FPK DZIAŁAJĄ EFEKTYWNIIE

Wartość mnożnika kapitałowego w wybranych krajach

FUNDUSZE PORĘCZENIOWO- GWARANCYJNE W EUROPIE	KAPITAŁ PORĘCZENIOWY (MLN. EURO)	MNOŻNIK KAPITAŁOWY
WŁOCHY	2 409	9,10
FRANCJA	3 035	4,20
CZECHY	304	2,81
LITWA	10,6	8,60
ESTONIA	27,9	4,01
HISZPANIA	604	9,15
PORTUGALIA	778	3,81
TURCJA	491	5,97
POLSKA	310	1,19

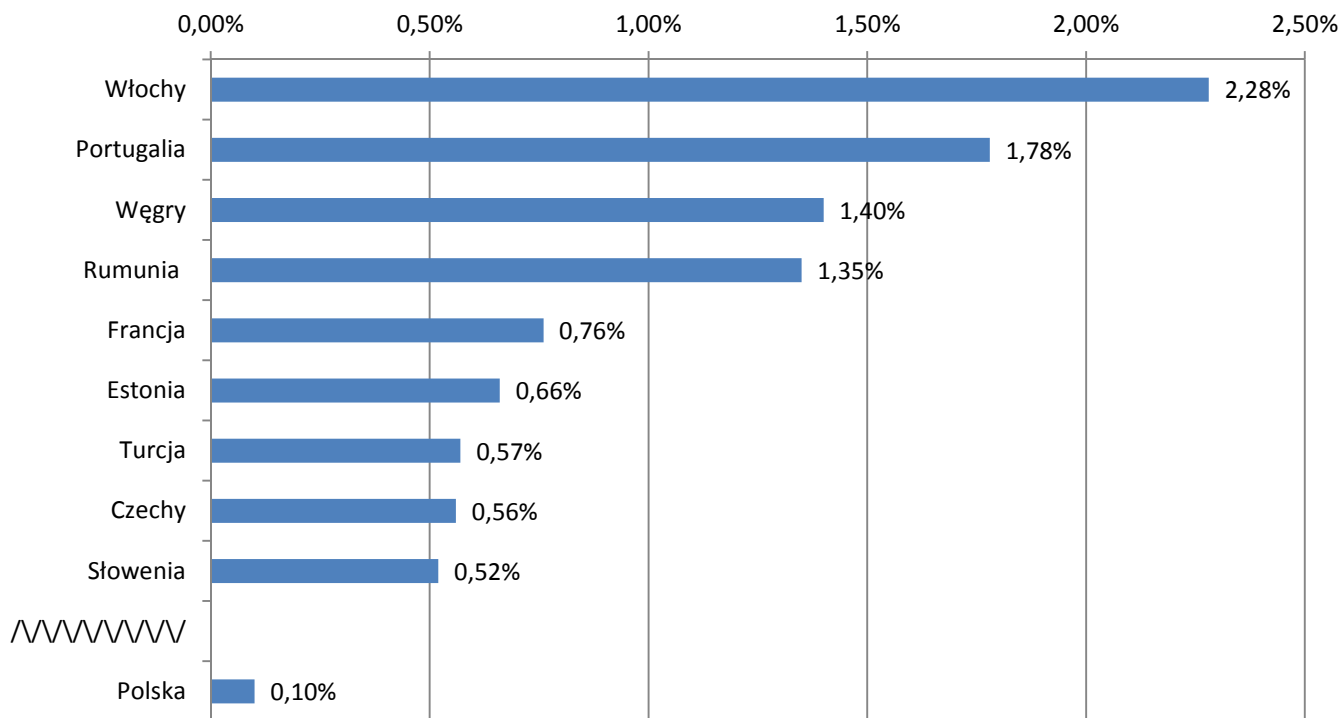
Źródło: ZBP, (dane: Europejskie Stowarzyszenie Gwarancji Wzajemnych (AECM), PARP, 2012r.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

NIE WSZYSTKIE FPK DZIAŁAJĄ EFEKTYWNIE

Wartość aktywnych poręczeń do PKB w wybranych krajach

Źródło: ZBP (dane za Europejskim Stowarzyszeniem Gwarancji Wzajemnych (AECM), 2012r.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WNIOSKI:

- **Działalność poręczeniowa w Polsce** prowadzona jest przez Bank Gospodarstwa Krajowego ok. 50 Regionalnych i Lokalnych Funduszy Poręczeniowych, Europejski Fundusz Inwestycyjny oraz inne instytucje publiczne (np. ARiMR, NFOŚiGW) o niewielkim lub żadnym udziale w tym rynku.
- **Z pkt. widzenia banków:** aktualna oferta poręczeniowa BGK jest bardzo atrakcyjna (główne atuty: zwolnienie z tworzenia wymogu kapitałowego, z tworzenia z rezerw, wiarygodność finansowa, single business point /=jedna umowa zamiast 50... i to różnych/) w stosunku do oferty lokalnych funduszy poręczeniowych.
- **Program gwarancji de minimis:** jest oceniany przez banki b. dobrze, ale ma charakter ograniczony i nie wypełnia w pełni zapotrzebowania na taki instrument w obszarze działalności inwestycyjnej/ rozwojowej (ograniczony do maksymalnie dwóch lat okres trwania, nie jest także rozwiązaniem systemowym, etc.).
- **BGK jako gwarant**, będący instytucją bankową, jest jednak ograniczony przez przepisy regulujące działalność bankową.
- **EFI oferuje gwarancje UE** w ramach 3 nowych programów UE. Współpraca z EFI wymaga jednak przygotowania i szerokiego zakresu terytorialnego (np. konsorcjonalnego) www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WNIOSKI

FUNDUSZE PORĘCZENIOWE W POLSCE:

Stan obecny:

Mocne strony:

rozbudowana sieć, wieloletnia historia funkcjonowania, znaczne zasoby finansowe, potencjał kadrowy.

Słabe strony:

rozproszony kapitał, brak systemu regwarancji, oferta niedostosowana do specyfiki działalności banków: każdy fundusz oferuje inne warunki, banki są zmuszone indywidualnie oceniać każdy przypadek i nie są w stanie zaoferować kredytu z poręczeniem funduszu jako wystandaryzowanego produktu bankowego;

Efekt: niski popyt na poręczenia funduszy, mniejszy dostęp do finansowania dla MSP, niższa efektywność zaangażowanych środków publicznych

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WNIOSKI

REKOMENDACJA ZBP ws. współpracy pomiędzy bankami a funduszami poręczeniowymi :

- Uznana przez oba środowiska i regulatorów za dobrą praktykę
- Stosowana przez większość banków i FPK
- Kwestionowana jednak przez niektóre FPK
- Czas na ocenę i ew. zmiany w rekomendacji

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

REKOMENDACJE WS. PRZYSZŁOŚCI

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

OBSZARY WSPÓŁPRACY

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

LUKA FINANSOWA – WOJEWÓDZTWA

- Luka w wartościach bezwzględnych zależy w dużym stopniu od wielkości gospodarki województwa
- W odniesieniu do PKB największa luka w województwach małopolskim, zachodniopomorskim, lubuskim.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Luka finansowa – szanse uzyskania finansowania

- W województwach: wielkopolskim, podlaskim, lubelskim, dolnośląskim **największa szansa** otrzymania kredytu; w śląskim, opolskim, kujawsko-pomorskim, małopolskim, podkarpackim **najmniejsza**
- **Wysoka** szansa w sektorach: górnictwa, gospodarki komunalnej, obsługi nieruchomości i finansowym, handlu (sprzeczność z wynikami ankietowymi - małe wielkości firm)

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Luka finansowa – typ finansowania

wielkość		kapitałowe	inwestycyjne	obrotowe	leasing
mikro 1-9	średni wniosek	501 486	336 399	166 760	167 833
	udział luki we wnioskach (%)	77,22	67,23	25,17	56,96
	udział w luce mikro (%)	11,34	54,83	21,70	12,13
małe 10-49	średni wniosek	4 159 513	1 395 234	1 047 885	398 620
	udział luki we wnioskach (%)	74,52	45,49	12,23	11,63
	udział w luce małych (%)	8,06	56,28	29,96	5,70
Ogółem	średni wniosek	675 563	719 750	468 931	311 443
	udział luki we wnioskach (%)	78,85	49,91	12,06	27,69
	udział w luce ogółem (%)	10,17	60,38	20,69	8,75

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Wnioski i rekomendacje

	luka ogółem (mln zł)	luka (% ogółem)	liczba przedsiębiorstw	luka na firmę (tys. zł)
wielkość				
Luka finansowa w mikroprzedsiębiorstwach	10 312	92,9%	35 814	288
Luka finansowa w małych przedsiębiorstwach	786	7,1%	718	1 095
ogółem	11 098	100,0%	36 531	304
instrumenty - mikro i małe łącznie				
inwestycyjne	7 392	66,6%	21 370	346
k/p inwestycyjne	6 096	54,9%	16 703	365
leasing	1 296	11,7%	4 667	278
kapitałowe	1 233	11,1%	2 755	448
obrotowe	2 473	22,3%	22 423	110
ogółem	11 098	100,0%	36 531	304

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

LUKA- Wnioski i rekomendacje

- Luka występuje w małych i mikroprzedsiębiorstwach – środki powinny być ograniczone wyłącznie do nich i skoncentrowane na mikrofirmach;
- Środki na wsparcie inwestycyjne powinny być ok. 3 razy większe od wsparcia na cele obrotowe;
- **maksymalnie 40% środków na poręczenia.**

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

REKOMENDACJE WS. PRZYSZŁOŚCI SYSTEMU PORĘCZENIOWEGO W POLSCE

- **Wystandardyzowanie w skali kraju oferty poręczeń z systemem regwarancji opartym o środki unijne w ramach RPO i Skarb Państwa**
(z BGK lub KAPG- z udziałem BGK)
- **Rozszerzyć zakres działalności FPK o sektor rolno-spożywczy (np. wykorzystując środki UE z PROW 2014-2020)**

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WNIOSKI I REKOMENDACJE ws. WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW UE 2014-2020 DLA POLSKIEGO SYSTEMU PORĘCZENIOWEGO

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

I. POLITYKA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

GŁÓWNE WNIOSKI I REKOMENDACJE WS. UE

- Model dystrybucji środków unijnych powinien uwzględniać dominującą rolę systemu zwrotnego.
- Dobór instrumentów finansowania projektów powinien być uzależniony od specyfiki beneficjenta, rodzaju projektu i obszaru wsparcia.
- System instrumentów zwrotnych powinien zostać oparty o produkty mieszane (zwrotne i bezzwrotne) i dłużne (kredyty, poręczenia i gwarancje)
- Optymalny model zaangażowania banków w systemie dystrybucji środków unijnych powinien być zbliżony do modelu kredytu technologicznego.
- Niezbędna będzie poprawa spójności, przejrzystości i stabilności (pod względem przyjętych rozwiązań) systemu dystrybucji środków unijnych.
- Konieczne jest zapewnienie jednoznaczności w interpretacji przepisów w zakresie pomocy publicznej
- Pożądana poprawa warunków dla rozwoju współpracy banków i funduszy poręczeniowych w Polsce (system krajowy z uwzględnieniem rozwiązań regionalnych)

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

REKOMENDACJE WS. INSTRUMENTÓW ZWROTNYCH W RPO

1. Włączenie banków przede wszystkim w charakterze **pośredników finansowych** (ale, niewykluczone zainteresowanie niektórych banków komercyjnych i spółdzielczych statusem **podmiotu zarządzającego funduszem funduszy/instytucji wdrażającej instrument finansowy**- w zależności od skali alokacji i jakości regulacji).
2. Zapewnienie możliwości **konkurencyjnego udziału w nowym systemie** dystrybucji środków UE **wszystkich rodzajów wiarygodnych instytucji finansowych**, w tym banków.
3. Możliwość wyboru **podmiotu zarządzającego funduszem funduszy/instytucji wdrażającej instrument finansowy/pośrednika finansowego** w drodze konkursu lub naboru (nie przetargu).
4. Zapewnienie możliwości **konkurencyjnego wyboru operatora systemowego w ramach IF**.
5. Zapewnienie **możliwości łączenia instrumentów finansowych zwrotnych (IF)** z dotacjami.
6. Zapewnienie możliwości **łączenia różnych IF** (także spoza PS)- w celu wygenerowania wyższej wartości dodanej i wyższego mnożnika.
7. **Środki IF pozostałe** po okresie kwalifikowalności - są przeznaczane na inwestycje w ramach instrumentów finansowych, o ile pozwalają na to warunki rynkowe i istnieje zapotrzebowanie. Środki z PO – wracają do budżetu państwa, środki z RPO do budżetów JST.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

INSTRUMENTY ZWROTNE DLA MŚP

Proponowane zasady...

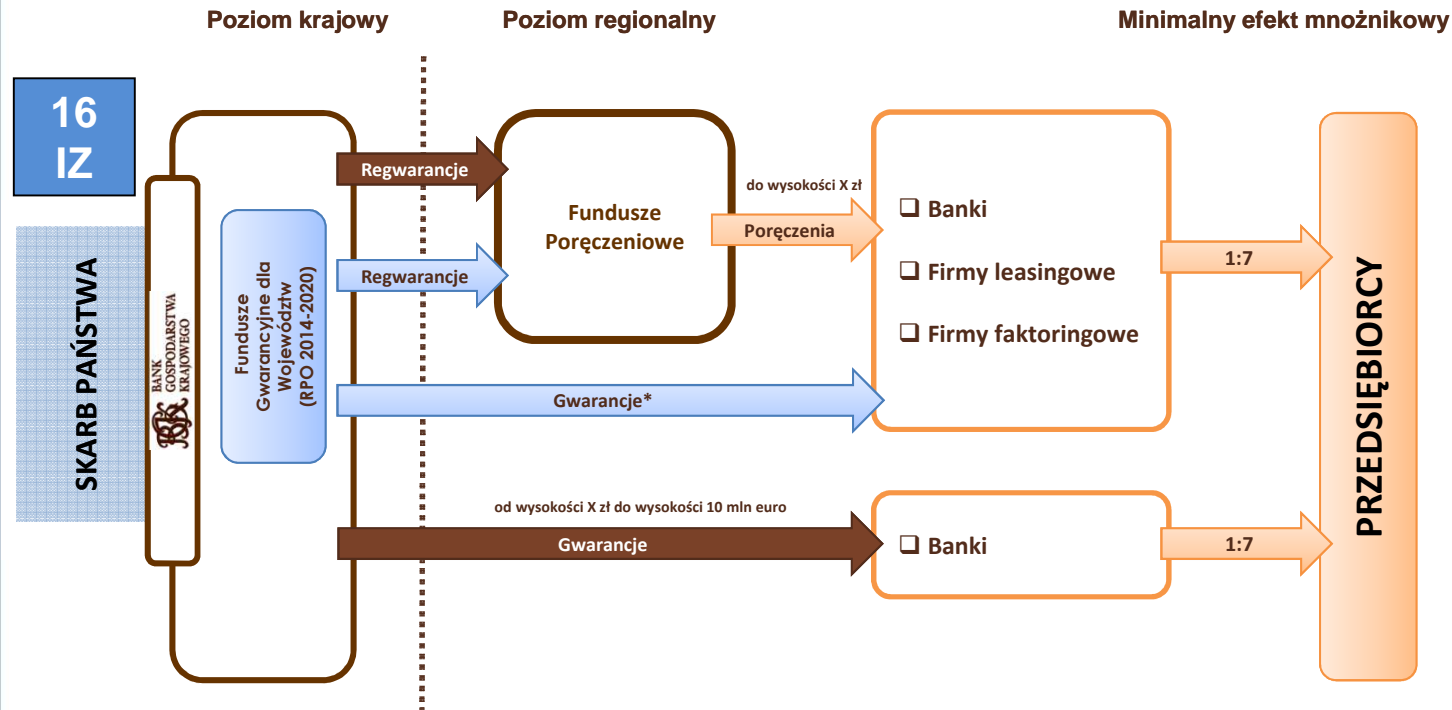
- Poprawiony system poręczeniowo-gwarancyjny działałby na rzecz przedsiębiorców danego regionu – środki z RPO **byłyby i pozostałyby własnością województwa i pracowałyby na jego rzecz.**
- Gwarancja Skarbu Państwa dla ostatecznej straty umożliwia **wielokrotne wykorzystanie środków** dedykowanych do wojewódzkich funduszy gwarancyjnych oraz przekazanych na dokapitalizowanie funduszy poręczeniowych.
- Wiarygodność nowego systemu i **jednolite zasady** udzielania poręczeń/gwarancji zapewniają przedsiębiorcom zwiększony dostęp do kredytów – **pokryta** zostanie **luka** jaka została ujawniona w wyniku uruchomienia gwarancji de minimis.
- Nowy system jest w pełni **akceptowany przez banki** kredytujące, bo zapewnia im zwolnienie z tworzenia rezerw i wymogów kapitałowych w odniesieniu do tej części kredytu, która jest zabezpieczona przez fundusze poręczeniowe objęte regwarancją systemową. A udział banków jest niezbędny dla wygenerowania **efektywnej skali wsparcia dla przedsiębiorców z regionu.**

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

Instrumenty zwrotne dla MŚP

POREČZENIA/GWARANCJE

Rekomendacja: 16 wystandaryzowanych regionalnych subfunduszy gwarancyjnych w ramach 1 Funduszu Funduszy (np. BGK lub KAPG)

* W przypadku, gdy fundusze poręczeniowe nie będą realizowały założonego wolumenu sprzedaży.

INSTRUMENTY ZWROTNE

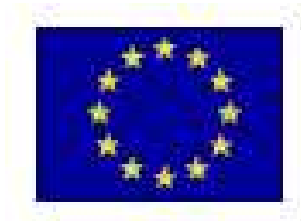
- PODEJŚCIE KOMPLEMENTARNE: dla wszystkich rodzajów pośredników jest miejsce, zgodnie z ich misją i specjalizacją:

	POŚREDNIK	BENEFICJENT/PROJEKT
Fundusze Poręczenia	Fundusze Pożyczkowe	Nowopowstający przedsiębiorcy, projekty B+R, inne „niskobankowalne” podmioty/projekty
	Banki spółdzielcze	Mikro i małe przedsiębiorstwa, ekonomia społeczna
	Banki komercyjne/ firmy leasingowe	MŚP, duże przedsiębiorstwa, JST, PPP, montaż instrumentów pomiędzy programami.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

II. WPR

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

II. SYSTEM KRAJOWY- PEŁNE I FUNKCJONALNE WŁĄCZENIE DO OBSZARU DZIAŁALNOŚCI PORĘCZENIOWEJ RYNKU „AGRO”

- Zadbanie o zapewnienie funduszy na rozwój obszarów wiejskich w przyszłości- wprowadzenie funduszu rewolwingowego
- otwarcie budowanego systemu **lokalnych i regionalnych fpk** także na finansowanie rolników indywidualnych
- otwarcie FPK i BGK na finansowanie tego rynku – np. z udziałem **dopłat ARiMR dla BGK do prowizji za udzielone poręczenie**
- ZBP zgłosił propozycję Ministrom: Rolnictwa, Gospodarki i Finansów – już w 2009r.

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

III. PROGRAMY RAMOWE UE

Komisja Europejska

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WSPARCIE UE DLA FUNDUSZY PORĘCZENIOWO- GWARANCYJNYCH W RAMACH PROGRAMÓW UE 2014-2020:

INSTRUMENTY FINANSOWE PROGRAMÓW UNII EUROPEJSKIEJ

KONTAKT:

Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej

Związek Banków Polskich, ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel/fax +48 22 696 64 95

KONTAKT: programy@zbp.pl

WWW.KPK.INFO.PL

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa
tel. 022 48 68 180
www.zbp.pl

www.zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

**Wszelkie uwagi i propozycje dot. współpracy
funduszy poręczeń kredytowych z bankami
prosimy przesyłać
do Związku Banków Polskich:
Zespołu Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych**

na adres:

programy@zbp.pl